

Helsinki

Lukuvuosi 2024–2025

Tervetuloa kouluun!

Opas ekaluokkalaisten huoltajille

Sisältö

- 3 ..... Tervetuloa kouluun!
- 4 ..... Tärkeät päivämäärät
- 6 ..... Näin kouluun ilmoittaudutaan
- 10 ..... Mitä ja miten koulussa opiskellaan?
- 12 ..... Tukea koulunkäyntiin, oppimiseen ja hyvinvointiin
- 14 ..... Aamu- ja iltapäivätoiminta
- 17 ..... Kielten opiskelu alkaa kaikilla 1. luokalla
- 18 ..... Englanninkielinen ja kaksikielinen opetus
- 20 ..... Oppimisen arviointi
- 22 ..... Käytännön asioita
- 24 ..... Osallisuutta ja kestäväää kehitystä
- 26 ..... Kodin ja koulun yhteistyö

Tervetuloa kouluun!

Lapsenne aloittaa ensi syksynä ensimmäisen luokan. Hetki on merkittävä ja koulussa odotetaan innolla uusia koulutulokkaita. Haluamme, että kaikki lapset kokevat oppimisen iloa, ja jokainen lapsi otetaan huomioon mahdollisimman hyvin yksilönä, yhteisöllisyyttä unohtamatta. Koulun opetuksessa korostetaan yhdessä tekemistä, kokeilemistä ja keksimistä.

Helsingissä tarjoamme kaikille lapsille turvallisen ja innostavan opinpolun sekä monipuoliset koulutusmahdollisuudet. Opinpolku alkaa varhaiskasvatuksesta, jatkuen esiopetukseen ja peruskouluun, jonka jälkeen opiskellaan toisella asteella lukio- tai ammatillisessa koulutuksessa. Osaaminen on tärkeää pääomaa kaikille. Helsingissä panostetaan koulutukseen.

Ekaluokkalaiselle on rakennettu monenlaisia tukiverkostoja ja erityistä tukea tarvitseville lapsille on tarjolla apua. Turvallisuus syntyy siitä, että aikuiset välittävät lapsesta ja kuuntelevat häntä ja lapsi tuntee koulutyön olevan luonteva osa arkeaan. Näissä asioissa kodin ja koulun yhteistyö korostuu. Ensimmäinen askel yhteistyön rakentamisessa on ensimmäisen luokan aloittavien lasten huoltajille järjestettävissä tilaisuuksissa. Luodaan yhdessä lapsille hyvä koulun alku.

Toivotan kaikille koulunsa aloittaville lapsille ja heidän vanhemmilleen hyvää, turvallista lukuvuotta 2024–2025!

Outi Salo, perusopetusjohtaja
kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Helsingin kaupunki

Lukijalle

Tästä oppaasta saat tietoa suomenkielisen peruskoulun aloittamisesta. Kaikista käytännön asioista saat lisätietoa lapsesi omasta lähikoulusta ja sen kotisivuilta. Sieltä saat myös tiedot mahdollisista tiedotustilaisuuksista. Painotettua opetusta järjestävät koulut tiedottavat omilla kotisivuillaan valintakokeista ja niiden ajankohdista. Lisätietoa painotetusta opetuksesta löytyy edu.hel.fi/tervetuloakouluun -sivustolta. Tietoa ruotsinkielisen perusopetuksen aloittamisesta löytyy edu.hel.fi/valkommentillskolan-sivustolta.

Tärkeät päivämäärät 2023–2024

13.11.2023–15.1.2024

Koulut voivat pitää tiedotustilaisuuksia. Tarkista ajankohdat koulujen kotisivuilta: edu.hel.fi/kouluhaku.

8.–28.1.2024

Sähköinen kouluun ilmoittautuminen osoitteessa asti.hel.fi. Astissa voi ilmoittautua sekä lähikouluun että muihin vaihtoehtoihin kuten esimerkiksi painotettuun ja kaksikieliseen opetukseen sekä muuhun kuin lähikouluun. Lapsen oppivelvollisuuden alkamisesta ilmoitetaan oppivelvollisuusilmoituksella, joka postitetaan lapsen kotiosoitteeseen **3.1.2024** alkaen.

Jos ilmoitat lapsen muuhun kuin osoitteen- ja äidinkielenmukaiseen lähikouluun, hakemus edellyttää kaikkien huoltajien suostumusta. Suostumusten tulee olla annettuna viimeistään **28.1.2024**.

Jos lapsi ei ilmoittaudu kaupungin järjestämään opetukseen (vaan hakeutuu esimerkiksi yksityiseen kouluun tai osallistuu kotiopetukseen), ilmoita tästä Astissa. Tieto on tärkeä ilmoittaa, koska kaupunki valvoo oppivelvollisuuden suorittamista.

15.–31.1.2024

Lähikoulun rehtori kutsuu tulevan oppilaan ja huoltajat kuulemiseen ennen erityisen tuen päätöksen tekoa.

ke 24.1.2024 klo 8–10

Kouluun voi ilmoittautua myös käymällä omalla lähikoululla. Ota oppivelvollisuusilmoitus mukaan. Jos olet jo ilmoittautunut Astissa, koululla ei tarvitse käydä.

ma 29.1.2024 alkaen

Jos muutatte Helsinkiin ilmoittautumisen päättämisen jälkeen, ota yhteyttä oman lähikoulun reh-

toriin. Voit tarkistaa asuinsoitteenne mukaisen lähikoulun osoitteesta hel.fi/palvelukartta. Jos muutatte Helsinkiin ilmoittautumisen päättämisen jälkeen ja haluatte hakea lapselle paikkaa englanninkielisestä tai laajamittaisesta kaksikielisestä opetuksesta, mahdollisia vapaita paikkoja voi hakea toukokuussa alkavassa täydennysshaussa. Tiedot täydennyshausta löytyvät koulujen sivuilta huhti-toukokuun vaihteessa. Täydennysshaussa ei voi hakea, jos on asunut Helsingissä varsinaisena ilmoittautumisaikana tammikuussa.

5.–16.2.2024

Rehtori kutsuu tulevan oppilaan ja huoltajat kuulemiseen ennen erityisen tuen päätöksen tekoa, kun kyseessä on erityisen tuen järjestäminen erityiskoulussa, pidennetyn oppivelvollisuuden erityisluokassa tai tuetussa erityisluokassa.

pe 8.3.2024

Koulu postittaa oppilaaksiottopäätöksen oppilaan kotiin. Päätös luokkamuotoisesta erityisestä tuesta postitetaan kotiin.

11.3.–17.4.2024

Iltapäivätoiminnan hakuaika. Iltapäivätoiminnan päätökset postitetaan koteihin heinäkuun 2024 alkuun mennessä.

su 31.3.2024

Opetuksen järjestämiseen liittyvien lisätietojen antaminen Astissa päättyy.

Kevät 2024

Koulut järjestävät tuleville ekaluokkalaisille tutustumistilaisuuksia. Lisätiedot kouluilta ja niiden kotisivuilta.

Peruskoulujen työ- ja loma-ajat lukuvuodelle 2024–2025 julkaistaan vuoden 2023 loppuun mennessä edu.hel.fi/tervetuloakouluun-sivustolla.

Lisätietoa netistä

edu.hel.fi/tervetuloakouluun

- ▶ mm. kouluun ilmoittautumisen ohjeet, aikataulut ja lomakkeet.

hel.fi/palvelukartta

- ▶ Opetus ja koulutus -kohdassa opetukseen liittyvät Helsingin palvelut kartalla.

edu.hel.fi/kouluhaku

- ▶ Helsingin kaikki koulut.

Oman koulun kotisivut

- ▶ mm. koulun opetussuunnitelma, kielitarjonta, koulujen yhteystiedot.

Lomakkeet

- ▶ Kaikki tarvittavat lomakkeet löytyvät Asti-palvelun kautta tai osoitteesta

edu.hel.fi/tervetuloakouluun

Näin kouluun ilmoittaudutaan

Kouluun ilmoittaudutaan joko sähköisesti tai käymällä koululla

Ilmoittaudu kouluun

- verkossa 8.–28.1.2024 osoitteessa asti.hel.fi tai
- käymällä koululla keskiviikkona 24.1.2024 klo 8.00–10.00

Sähköinen ilmoittautuminen

Kouluun ilmoittaudutaan osoitteessa asti.hel.fi 8.–28.1.2024. Lapsen lähikoulu kerrotaan oppivelvollisuusilmoituksessa, joka lähetetään tammikuun 2024 alussa postitse lapsen koti-osoitteeseen. Kaupunki osoittaa lapselle lähikoulun kotiosoitteen ja väestötietojärjestelmän mukaisen äidinkielen perusteella.

Astin kautta voi ilmoittautua Helsingin kaupungin kouluihin ja niiden järjestämiin opetusmuotoihin. Vaihtoehtoina ovat

- äidinkielen mukainen lähikoulu
- toisen kotimaisen kielen mukainen lähikoulu
- painotettu musiikin opetus
- englanninkielinen opetus
- laajamittainen kaksikielinen opetus
- ruotsin kielikylpy (alkaa jo varhaiskasvatuksessa/esiopetuksessa)
- muu kuin lähikoulu sellaisen A1-kielen perusteella, jota ei voi opiskella lähikoulussa
- muu kuin lähikoulu muun syyn perusteella

Jos lapsi ilmoittautuu/hakee muuhun kuin lähikouluun, tarvitaan kaikkien huoltajien suostumukset. Suostumukset annetaan Astissa viimeistään **28.1.2024**.

Jos lapsi ei ilmoittaudu kaupungin järjestämään opetukseen (vaan hakeutuu esimerkiksi yksityiseen kouluun tai osallistuu kotiopetukseen), ilmoita tästä Astissa. Tieto on tärkeä ilmoittaa, koska kaupunki valvoo oppivelvollisuuden suoritamista.

Ilmoittautumisohjeet

Sisäänkirjautuminen

Avaa selain tietokoneellasi, tabletillasi tai älypuhelimellasi.

1. Siirry osoitteeseen asti.hel.fi
2. Valitse haluamasi toimintakieli sivun oikeasta yläalaidasta
3. Paina painiketta “Kirjautu sisään”
4. Tunnistaudu ja jatka palveluun
5. Ensimmäisellä Asti-kirjautumisella lue ja hyväksy henkilötietojen käsittely Astissa.

Kouluun ilmoittautuminen

1. Valitse ensin suomen- tai ruotsinkielinen perusopetus.
2. **Suomenkielinen perusopetus:**
  - Ilmoita A1-kielitoive lähikoulussa. Ilmoita tieto myös silloin, kun haet johonkin muuhun kuin lähikouluun (siltä varalta, että muut hakotoiveet eivät toteudu).
  - Voit ilmoittautua laajamittaiseen kaksikieliseen suomi-pohjoissaame-opetukseen tai laajamittaiseen kaksikieliseen suomi-ruotsi-opetukseen. Näihin opetuksiin ei ole valintakoetta ja kaikki halukkaat voivat ilmoittautua. Jos halukkaita on enemmän kuin opetusryhmässä on paikkoja, käytetään arvontaa.
Ruotsinkielinen perusopetus: Valitse suomen kielen taso ja jatka seuraavaan.
3. **Suomenkielinen perusopetus:** Ilmoita, jos haette muuhun kuin lähikouluun valintakokeen, A1-kielen tai muun syyn perusteella.
Ruotsinkielinen perusopetus: Ilmoita, jos haette muuhun kuin lähikouluun.
4. Tarvittaessa huolehdi kaikkien huoltajien suostumukset.
5. Ilmoita lapsen oppimisen tuen tarve.
6. Tarkista tiedot ja lähetä.

Ilmoittautumisen jälkeen anna vielä opetuksen järjestämiseen liittyvät lisätiedot.

Ilmoittautuminen koululla 24.1.

Kouluun ilmoittautumisen voi tehdä myös omalla lähikoululla keskiviikkona **24.1.2024 klo 8.00–10.00**. Myös koululla ilmoittaudutaan ensisijaisesti sähköisesti Asti-asiointipalvelun kautta. Koululla saa apua ilmoittautumisessa. Ota koululle mukaan oppivelvollisuusilmoitus sekä tunnistautumiseen tarvittavat tunnistusvälineet (esimerkiksi pankkitunnukset). Jos olet jo ilmoittanut lapsen kouluun Astissa, koululla ei tarvitse käydä.

Näin ilmoittaudut, jos lapsesi aloittaa koulun vuotta aikaisemmin tai myöhemmin

- Haet lapselle päätöstä koulun aloittamisesta **vuotta aikaisemmin**: Täytä hakemus ja hanki tarvittava lausunto. Saat lisätietoa hakemuksen lähettämisestä lapsesi omasta päiväkodista tai lähikoulun rehtorilta.
- Haet lapselle päätöstä koulun aloittamisesta **vuotta myöhemmin**: Täytä hakemus ja hanki tarvittava lausunto. Ilmoita lähikoulun rehtorille, että haet lapsellesi perusopetuksen aloittamista vuotta säädettyä myöhemmin. Saat lisätietoa hakemuksen lähettämisestä lapsesi omasta päiväkodista tai lähikoulun rehtorilta.
- Lapsi on aloittamassa koulua **vuotta myöhemmin**:
  - a) Jos lapsi on menossa lähikouluun, käykää ilmoittautumispäivänä 24.1. koululla ilmoittautumassa.
  - b) Jos lapsesi tarvitsee vaativaa monialaista erityistä tukea, esiopetuspaikka toimittaa tarvittavat asiakirjat suoraan perusopetuksen hallintoon. Koululla ei tarvitse käydä ilmoittautumassa. Katso myös s. 9

Lähikoulu löytyy omalta asuinalueelta

Lapsen oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jolloin hän täyttää seitsemän vuotta. Koulu alkaa syyslukukauden 2024 alussa niillä lapsilla, jotka ovat syntyneet vuonna 2017. Helsinki on jaettu oppilaaksiottoalueisiin. Kaupunki osoittaa jokaiselle lapselle koulupaikan hänen oman alueensa peruskoulusta, joka on ns. lähikoulu. Kotia lähinnä sijaitseva koulurakennus ei välttämättä ole lapsen lähikoulu. Lähikoulu on useimmiten kävelymatkan päässä. Kouluverkko on suunniteltu siten, että lähes kaikki oppilaat voivat opiskella koko peruskouluaikansa oman asuinalueensa lähikoulussa. Jos oppilas käy yhtenäistä peruskoulua, jossa on 1.–9. luokat, koulua ei tarvitse vaihtaa 7. luokalle siirryttäessä. Helsingissä toimii kaupungin omien peruskoulujen rinnalla yksityisiä sopimuskouluja, jotka kuuluvat kaupungin palveluverkkoon. Lisäksi Helsingissä on yksityisiä kouluja ja valtion kouluja.

Jos koulussa on tilaa, oppilas voidaan ottaa oppilaaksi, vaikka hän ei asuisi koulun oppilaaksiottoalueella. Huoltaja vastaa tällöin mahdollisista kuljetuskustannuksista.

Kaikille sopiva koulu

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki on palvelu, jonka tulee olla kaikille saavutettavaa ja esteetöntä. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämisessä painotetaan lähikouluperiaatetta. Tuki annetaan oppilaalle ensisijaisesti omassa luokassa ja koulussa erilaisin joustavin järjestelyin, ellei oppilaan etu tuen antamiseksi välttämättä edellytä oppilaan siirtämistä erityisluokalle muuhun kouluun.

Oppilaaksioton perusteet

Oppilaaksioton perusteet ja siihen liittyvät kasvat- ja koulutuslautakunnan ja sen suomenkielisen jaoston päätökset löytyvät osoitteesta edu.hel.fi/tervetuloakouluun. Oppilaaksioton perusteet ovat saatavilla myös kouluista sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan neuvonnanasta (s-posti: koulutusneuvonta@hel.fi, puh. 09 310 44986).

Helsingin kaupungin järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita. Oppilas katsotaan helsinkiläiseksi, jos hänen väestörekisterin mukainen kotiosoitteensa on oppilaaksiottopäätöksen tekohetkellä ja lukuvuoden alkaessa Helsingissä.

Painotettu opetus

Koulut voivat tarjota painotettua opetusta, johon oppilaat valitaan valintakokeella koko kaupungin alueelta. Painotettua ainetta opiskellaan yleensä 1–2 viikkotuntia oppiaineen valtakunnallista vähimmäistuntimäärää enemmän. Painotettu opetus alkaa 1., 3. tai 7. luokalla. Valintakokeella valituista oppilaista voidaan muodostaa oma opetusryhmä, tai oppilaat voidaan sijoittaa muiden oppilaiden kanssa samaan luokkaan. Tällöin vain painotetun oppiaineen, kuten esimerkiksi musiikin, tunnit pidetään omassa ryhmässä.

1. luokalla alkava painotettu opetus

Musiikki: Porolahden peruskoulu, jossa musiikin opetus järjestetään yhteistyössä Itä-Helsingin musiikkiopiston kanssa.

Kaksikielinen opetus

Helsingissä on myös kouluja, joissa voit opiskella suomen lisäksi osittain tai kokonaan toisella kielellä.

Lue lisää s. 18.

Hakeutuminen muuhun kuin lähikouluun

Lapsi voi hakeutua myös muuhun kuin lähikouluun. Lähikouluun otetaan aina ensisijaisesti omalta alueelta tulevat oppilaat, mutta jos tilaa on, myös muita oppilaita voidaan ottaa tiettyjen valintaperusteiden osoittamassa järjestyksessä. Tällöin huoltajat vastaavat oppilaan mahdollisesta kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisätietoa valintaperusteista löytyy osoitteesta edu.hel.fi/tervetuloakouluun.

Erityinen tuki

Jos esiopetusvuoden aikana on moniammatillisesti arvioitu, että lapsesi tarvitsee erityistä tukea, ilmoittautukaa oppivelvollisuusilmoituksessa olevaan kouluun. Päiväkodin johtaja vastaa pedagogisen selvityksen siirtämisestä lapsenne oppivelvollisuusilmoituksessa olevaan kouluun tai opetustoimen hallintoon. Koulun rehtori kutsuu tulevan oppilaan ja huoltajat kuultaviksi ennen erityisen tuen päätöksen tekoa. Erityisestä tuesta tehdään hallinnollinen päätös, joka postitetaan kotiin. Tilalle Lue lisää s. 12.

Koulun aloittaminen vuotta aikaisemmin

Lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella on psykologin ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella edellytykset suoriutua opiskelusta. Jos haluat, että lapsi aloittaa koulun vuotta aikaisemmin, hankit itse tarvittavan asiantuntijalausannon ennen kouluun ilmoittautumista. Toimita lausunto sen koulun rehtorille, johon lapsi ensisijaisesti hakee. Täytä lisäksi lomake perusopetuksen aloittamisesta vuotta säädettyä aikaisemmin. Lomake löytyy osoitteesta edu.hel.fi/tervetuloakouluun.

Koulun aloittaminen vuotta myöhemmin

Huoltajan on mahdollista anoa lapselleen lupaa aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin. Päätös perustuu psykologiseen ja tarvittaessa myös lääketieteelliseen selvitykseen. Päätöksen perusopetuksen aloittamisesta vuotta myöhemmin tekee perusopetuksen aluepäällikkö. Saat lisätietoa koulun aloittamisesta vuotta myöhemmin lapsesi omasta päiväkodista tai lähikoulun rehtorilta. Jos lapsesi aloittaa koulun vuotta myöhemmin, esiopetus järjestetään päiväkodissa. Kun päätös perusopetuksen aloittamisesta vuotta säädettyä myöhemmin on saatu, voit anoa esiopetuspaikkaa päiväkodista jättämällä esiopetushakemuksen päiväkodin johtajalle. Lisätietoa saat omasta päiväkodista.

Ilmoitus kotiopetukseen siirtymisestä

Oppivelvollisen on osallistuttava perusopetuslain mukaisesti järjestettyyn perusopetukseen tai saatava muulla tavalla perusopetuksen oppimäärää vastaavat tiedot. Oppivelvollisen huoltaja vastaa siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua. Oppivelvollinen ei voi olla osittain koulussa ja osittain kotiopetuksessa. Jos lapsi siirtyy kotiopetukseen, huoltaja pyydetään toimittamaan lomake (Ilmoitus kotiopetukseen siirtymisestä) oppivelvollisuusilmoituksessa mainittuun lähikouluun. Lomake löytyy osoitteesta edu.hel.fi/tervetuloakouluun kohdasta Lomakkeet. Kotiopetuksessa oleminen edellyttää tutkivan opettajan nimeämistä lähikoulusta. Mikäli kotiopetuksessa oleva oppivelvollinen haluaa peruskoulun todistusta vastaavan todistuksen, tulee hänen tehdä erityinen tutkinto.

Valmistava opetus

6–16-vuotiaat lapset, jotka eivät vielä osaa suomen tai ruotsin kielen alkeita voivat aloittaa koulun valmistavassa opetuksessa, tarvittaessa myös kesken kouluvuoden. Valmistavassa opetuksessa opiskellaan vuoden verran suomen tai ruotsin kieltä ja tutustutaan suomalaiseen kouluun. Lisätietoa osoitteessa edu.hel.fi/tervetuloakouluun.

Mitä ja miten koulussa opiskellaan?

”Hyvä oppimisen ympäristö tukee lapsen käsitystä itsestään hyvänä oppijana.”

Opetussuunnitelma on koulun toiminnan ja opetuksen perusta, joka kertoo, miten koulussa työskennellään ja mitä koulu työssään painottaa. Koulun opetussuunnitelmaan voi tutustua ePerusteet-sivulla <https://eperusteet.opintopolku.fi/>. Kahden ensimmäisen kouluvuoden aikana opetellaan perustietoja ja -taitoja. Lasta kannustetaan tuomaan esille omia ideoita ja kiinnostuksensa kohteita.

Toimiva oppimisympäristö tukee lapsen oivallusta itsestään hyvänä oppijana. Kaikki koulun ja lähiympäristön tilat ovat oppimisen tiloja ja myös digitaalisuutta hyödyntäen laajenee koko Helsingin kaupunki oppimisympäristöksi. Koulun tavoitteena on vahvistaa lapsen tulevaisuudessa tarvitsemaa laaja-alaista osaamista ajattelun ja arjen taidoissa sekä yhdessä toimimisessa. Jokainen lapsi opiskelee vähintään kaksi oppiaineraajat ylittävää, pitkäkestoista ilmiöpohjaista kokonaisuutta lukuvuoden aikana. Ilmiöpohjaisuus tarkoittaa opiskelua, jossa tarkastellaan todellisen maailman ilmiöitä oppiainerajat ylittäen.

Lapsi oppii, kokee ja luo asioita yhdessä toisten kanssa. Turvallinen ja ilmapiiriltään ystävällinen ympäristö on edellytys oppimiselle. Se edistää osallisuutta ja hyvinvointia. Opettajan, oppilaan ja koko ryhmän välinen vuorovaikutus on tärkeä oppimisen perusta.

Kouluviikkoa ohjaa lukujärjestys. 1.–2. luokalla opetusta on vähintään 21 viikkotuntia. Oppitunnin pituudet voivat vaihdella kouluittain. Yhdessä oman luokanopettajan kanssa voi myös työskennellä toinen luokanopettaja, erityisopettaja tai suomi toisena kielenä -opettaja. Luokassa voi toimia myös koulunkäyntiohjaaja. Osan opiskeluaikasta luokka voi olla jaettuna erilaisiin ja erikokoisiin ryhmiin. Oppilaat saavat koulusta maksutta oppikirjat ja muun oppimateriaalin. Peruskoulussa 1. luokalta alkavia kaikille yhteisiä oppiaineita ovat äidinkieli ja kirjallisuus, A1-kieli, matematiikka, ympäristöoppi, uskonto tai elämänskatsomustieto sekä taide- ja taitoaineet musiikki, kuvataide, käsityö ja liikunta.

Katsomusaineen eli uskonnon tai elämänskatsomustiedon opiskelun vaihtoehdot riippuvat oppilaan uskontokunnasta. Lisätietoja katsomusaineiden opetuksesta ja oman uskonnon opetukseen hakeutumisesta saa omasta koulusta. Koulu tiedottaa huoltajille lukuvuoden alussa koulussa järjestettävistä uskonnollisista tilaisuuksista. Huoltaja päättää, osallistuuko oppilas näihin tilaisuuksiin. Uskonnollisille tilaisuuksille on aina tarjolla vaihtoehtoista toimintaa.

Tukea koulunkäyntiin, oppimiseen ja hyvinvointiin

Koulussa on mahdollisuus saada monenlaista tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin.

Jokaisella oppilaalla on oikeus esimerkiksi seuraavanlaisen tukeen:

- ▶ Monipuoliset ja vaihtelevat tehtävät
- ▶ Opiskelu joustavissa opetusryhmissä
- ▶ Tukiopetus
- ▶ Osa-aikainen erityisopetus
- ▶ Opiskeluhuollon palvelut

Kodin rooli ja yhteistyö koulun kanssa lapsen oppimisen ja kasvun tukemisessa on tärkeää. Lapsen oppimista ja koulunkäyntiä sekä lapsen tarvitsemia tukitoimien suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Riippuen tuen tarpeesta, lapsi voi saada koulussa yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osana koulun arkea. Tehostettu tuki on oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin jatkuvampaa, säännöllisesti toteutuvaa ja yksilöllisempää tukemista. Oppilas voi tällöin tarvita useampaa tuen muotoa. Erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muusta oppilaan tarvitsemasta, perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta.

Oppilaiden ja koulu yhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen kuuluu kaikille koulun aikuisille. Koulussa toimii yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä, johon kuuluvat yleensä rehtori, erityisopettaja, koulupsykologi, koulukuraattori ja terveydenhoitaja ja tapauskohtaisesti myös oppilaiden ja huoltajien sekä koulun ulkopuolisten tahojen osallisuus on tärkeää. Tämän ryhmän tehtävänä

on seurata ja edistää sekä oppilaiden että oppimisympäristön turvallisuutta ja hyvinvointia. Kouluissa käytetään vuorovaikutustaitoja vahvistavia ohjelmia ja kaikilla kouluilla on toimintamallit kriisi- ja kiusaamistilanteiden varalle. Yksittäisen oppilaan tilanteen selvittämiseksi kootaan tarvittaessa yhteistyössä huoltajien ja oppilaan kanssa monialainen asiantuntijaryhmä, johon voi kuulua jäseniä myös koulun ulkopuolisilta tahoilta.

Jokaiselle koululle on nimetty:

Kuraattori

- ▶ Auttaa, jos oppilaalla on pulmia koulunkäynnissä, vuorovaikutuksessa kavereiden kanssa tai jos hänen elämässään on ollut suuria muutoksia
- ▶ Selvittää, ohjaa ja antaa neuvontaa kasvatukseen ja kotitilanteeseen liittyvissä asioissa

Koulupsykologi

- ▶ Auttaa oppimiseen, keskittymiseen ja mielen-terveyteen liittyvissä pulmissa
- ▶ Selvittää, ohjaa ja antaa neuvontaa kasvatukseen ja kotitilanteeseen liittyvissä asioissa

Terveydenhoitaja

- ▶ Muun muassa tapaa oppilaan vuosittain terveystarkastuksessa
- ▶ Tukee oppilaan terveyttä ja hyvinvointia

Koululääkäri

- ▶ Muun muassa tekee laajan terveystarkastuksen kaikille 1.-, 5.- ja 8.-luokkalaisille

Opiskeluhuollon palvelut ovat maksuttomia.

Iltapäivätoiminta

Iltapäivätoimintaa koulun jälkeen

Helsingissä järjestetään 1.–2.-luokkalaisille ja erityisen tuen oppilaille iltapäivätoimintaa koulupäivän jälkeen. Toiminta on valvottua ja ohjattua lasten vapaa-ajan toimintaa. Lapsilla on mahdollisuus leikkiä omia leikkejä, liikkua, pelata, ulkoilla, tavata kavereita ja rentoutua sekä osallistua ohjattuun toimintaan sisällä ja ulkona. Toimintaa suunnitellaan yhdessä lasten kanssa. Toiminnan sisällön suunnittelussa hyödynnetään myös kaupungin taide-, liikunta- ja kulttuuripalvelujen tarjontaa sekä monimuotoista kaupunkiluontoa. Yhdessä lasten kanssa luomme kunnioittavan, turvallisen ja avoimen ilmapiirin. Iltapäivätoiminnassa ohjaajat huolehtivat lasten toiminnasta ja turvallisuudesta iltapäivän ajan. Toiminnan aikana nautitaan välipala. Lapset ovat myös vakuutettuja. Toiminnasta peritään kiinteä kuukausimaksu, johon voi hakea huojennusta. Hakuaika toimintaan on **11.3.–17.4.2024**. Päätökset postitetaan koteihin heinäkuun 2024 alkuun mennessä. Toimintaa järjestetään kouluilla, leikkipuistoissa ja koulun lähellä olevissa muissa soveltuvissa tiloissa. Toimintaa järjestää kaupunki ja kaupungilta avustusta saavat erilaiset iltapäivätoiminnan palveluntuottajat.

Lisätiedot: hel.fi/iltapaivatoiminta

Koulujen loma-ajan toiminta

Koululaisten loma-aikoina leikkipuistoissa järjestetään ”Säpinää ja toimintaa”-retkiä, päiväleirejä tapahtumia ja mukavaa tekemistä koululaisille. Ohjelmasta tiedotetaan lomien lähestyessä leikkipuistojen kotisivuilla.

Kehitysvammaisille ja autistisille lapsille järjestetään keskitettyä lomatoimintaa koulujen loma-aikoina ja kesälomalla koulujen tiloissa. Toiminta on tarkoitettu niille koululaisille, joiden huoltajat ovat töissä loma-aikana.

Aamupäivätoiminta

Tietoa aamupäivätoiminnan järjestämisestä löytyy osoitteesta hel.fi/aamupaivatoiminta. Ilmoittautuminen on mahdollista koulun alkamisen jälkeen omilla Wilma-tunnuksilla. Aamupäivätoiminnasta ei tehdä erillistä päätöstä vaan pelkkä ilmoittautuminen riittää. Koulu tiedottaa aamupäivätoiminnan järjestelyistä.

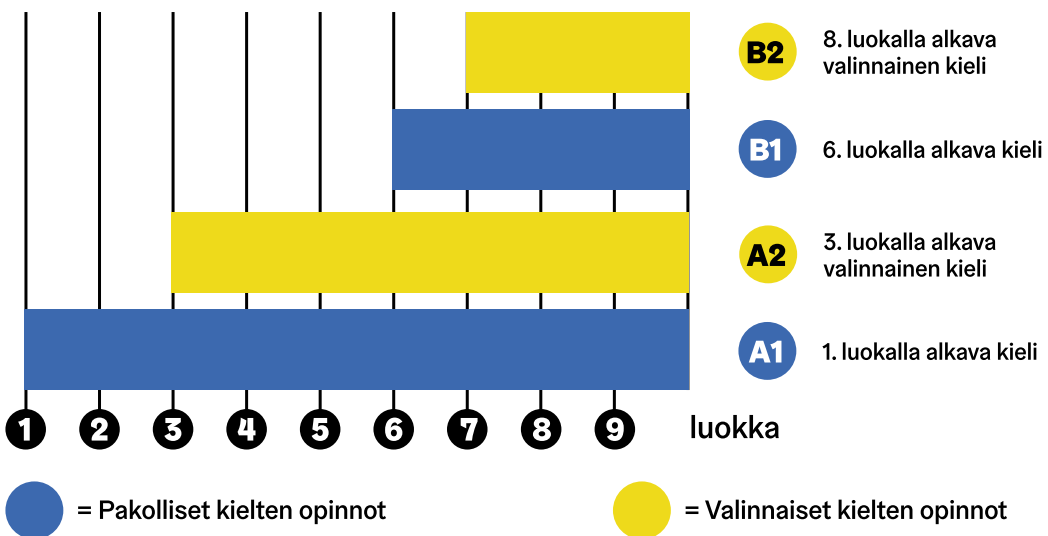

Koulun kielitarjonta

- löytyy koulun kotisivuilta ja osoitteesta edu.hel.fi/kouluhaku

Kielten opiskelu peruskoulussa

Kielten opiskelu alkaa kaikilla 1. luokalla

Koulun aloittaminen tarkoittaa myös ensimmäisen vieraan tai toisen kotimaisen kielen opiskelun aloittamista. Tätä kieltä kutsutaan A1-kieleksi. Ensimmäisinä vuosina oppilaat oppivat kieltä pelien, leikkien, laulujen ja muun toiminnan kautta. Tavoitteena on oppilaan suullisen kielitaidon kehittäminen.

Myöhemmin perusopetuksen aikana oppilaat opiskelevat myös muita kieliä. Jokainen oppilas aloittaa toisen kielen opiskelun viimeistään 6. luokalla. Tätä kieltä kutsutaan B1-kieleksi. A1- ja B1-kielten lisäksi kaikilla helsinkiläisillä oppilailla on mahdollisuus aloittaa halutessaan A2-kielen opiskelu kolmannelta luokalta ja B2-kielen opiskelu 8. luokalta.

Helsingissä oppilaat voivat opiskella ensimmäisenä kielenään englantia, espanjaa, kiinaa, ranskaa, ruotsia, saksaa tai venäjää. Kaikissa kouluissa ei ole mahdollista opiskella kaikkia näitä kieliä. Suurimmassa osassa kouluja A1-kielivalimaan kuuluu vähintään kaksi vaihtoehtoa. Joissakin kouluissa valikoimaan kuuluu vain englanti.

Oman lähikoulun kielivalikoiman löydät koulun verkkosivulta. Jos lähikoulun kielivalikoimaan ei kuulu juuri sitä kieltä, jota lapsi haluaisi opiskella, voi hänelle hakea paikkaa koulusta, jossa tämän kielen opiskelu on mahdollista. Ilmoita lapsen A1-kielitoiveet kouluun ilmoittautumisen yhteydessä Asti-järjestelmässä.

Tarkempia tietoja kielten opiskelusta, opetuksesta, koulujen kielivalikoimasta ja kielivalintamahdollisuuksista saat koulujen infotilaisuuksissa. Koulujen kielivalikoiman löydät koulun verkkosivuilta, jotka löydät osoitteesta edu.hel.fi/kouluhaku.

Englantirikasteinen opetus

Joissakin helsinkiläisissä kouluissa tarjotaan englantirikasteista opetusta. Opetus on tarkoitettu kaikille koulun oppilaaksiottoalueen oppilaille. Englantirikasteisessa opetuksessa oppilaat opiskelevat opetussuunnitelmaan kuuluvia oppiaineita suomeksi ja englanniksi. Englannin osuus opetuksesta on 10–25 % niillä vuosiluokilla, joilla koulu tarjoaa opetusta. Englantirikasteisessa opetuksessa oppilaan englannin kielen taito kehittyy vahvaksi. Lisäksi opiskelu kahdella kielellä kehittää ongelmanratkaisutaitoja, joustavaa ajattelua ja sopeutumiskykyä erilaisiin tilanteisiin.

Englantirikasteista opetusta tarjoavat koulut

- ▶ Itäkeskuksen peruskoulu vuosiluokilla 1–4
- ▶ Kaisaniemen ala-asteen koulu vuosiluokilla 1–6
- ▶ Kannelmäen peruskoulu vuosiluokilla 1–9
- ▶ Lauttasaaren ala-asteen koulu vuosiluokilla 1–6
- ▶ Merilahden peruskoulu vuosiluokilla 1–2
- ▶ Pikku Huopalahden ala-asteen koulu vuosiluokilla 1–6
- ▶ Ruoholahden ala-asteen koulu vuosiluokilla 1–6
- ▶ Taivallahden peruskoulu vuosiluokilla 1–6
- ▶ Vattuniemen ala-asteen koulu vuosiluokilla 1–6

Kaksikielinen opetus

Laajamittainen kaksikielinen opetus

Joissakin helsinkiläisissä kouluissa tarjotaan laajamittaista kaksikielistä opetusta. Helsingissä kaksikielistä opetusta annetaan seuraavissa kielipareissa: suomi-englanti, suomi-espanja, suomi-kiina, suomi-pohjoissaame, suomi-ruotsi, suomi-venäjä ja suomi-viro.

Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opiskelevat oppilaat opiskelevat opetussuunnitelmaan kuuluvia oppiaineita suomen lisäksi jollain toisella kielellä. Toisen kielen osuus oppimisessa ja opetuksessa on 25–50 % riippuen vuosiluokasta ja koulukohtaisesta painotuksesta.

Kaksikielisessä opetuksessa oppilaan kielitaito kehittyy molemmissa opetuskielissä vahvaksi. Lisäksi opiskelu kahdella kielellä kehittää ongelmanratkaisutaitoja, joustavaa ajattelua ja sopeutumiskykyä erilaisiin tilanteisiin. Kaksikielisen opetuksen sisällöt ja tavoitteet ovat samat kuin yksikielisessä opetuksessa.

Kaksikieliseen suomi-englanti-, suomi-espanja-, suomi-kiina-, suomi-venäjä- ja suomi-viro-opetukseen oppilaat otetaan valintakokeen perusteella. Valintakoe järjestetään tammi-helmikuussa. Hakijan ei tarvitse osata lukea tai kirjoittaa osallistuakseen valintakokeeseen.

Kaksikieliseen opetukseen ilmoittaudutaan Asti-järjestelmässä. Lisätietoja hakemisesta löydät osoitteesta edu.hel.fi/tervetuloakouluun.

Nordiska skolan

Helsingissä aloittaa uusi kaksikielinen suomi-ruotsi – opetusryhmä elokuussa 2024. Opetuksessa painotetaan pohjoismaista yhteistyötä, yhdessä oppimista ja kestävästä kehitystä. Tämän vuoden koulutulokkailla on siis ensimmäisinä mahdollisuus ilmoittautua tähän uuteen kaksikieliseen suomi-ruotsi-opetukseen. Lisätietoja opetuksesta saat Yhtenäiskoulun verkkosivuilta ja rehtorilta.

Opetukseen otettaessa ei käytetä valintakoea ja siihen ilmoittaudutaan Asti-järjestelmän kautta.

Helsingin saamenkielinen opinpolku

Pasilan peruskoulussa annetaan kaksikielistä pohjoissaame-suomi-opetusta. Opetus on avoina kaikille pohjoissaamen kielestä kiinnostuneille ja/tai sen vaikutuspiirissä kasvaneille lapsille. Pohjoissaamen ei tarvitse olla luokalla opiskelevan äidinkieli. Lisätietoja opetuksesta saat Pasilan peruskoulun verkkosivuilta ja rehtorilta.

Opetukseen otettaessa ei käytetä valintakoea ja siihen ilmoittaudutaan Asti-järjestelmän kautta.

Laajamittaista kaksikielistä opetusta tarjoavat koulut

Suomi-englanti

- ▶ Kulosaaren ala-asteen koulu
- ▶ Töölön ala-asteen koulu
- ▶ Malmin peruskoulu
- ▶ Vesalan peruskoulu
- ▶ Laajasalon peruskoulu

Suomi-espanja

- ▶ Käpylän peruskoulu

Suomi-kiina

- ▶ Meilahden ala-asteen koulu

Suomi-ruotsi

- ▶ Yhtenäiskoulu

Suomi-venäjä

- ▶ Myllypuron peruskoulu

Suomi-viro

- ▶ Latokartanon peruskoulu

Suomi-pohjoissaame

- ▶ Pasilan peruskoulu

Ruotsin kielikylpyopetus

Ruotsin kielikylpyohjelmassa opiskelevat lapset ovat aloittaneet ohjelmassa varhaiskasvatuksen aikana tai viimeistään esiopetuksen alussa. Kielikylvyssä aloittaneet lapset jatkavat perusopetukseen kielikylpyopon mukaiseen kouluun ensimmäiselle luokalle. Kielikylpyopon mukaisen koulupaikan voi ottaa vastaan Asti-järjestelmässä. Kielikylpyryhmiin voidaan ottaa muita halukkaita, jos niissä on tilaa ja lapsella on tarvittavat taidot suomen ja ruotsin kielessä.

Englanninkielinen opetus

Englanninkielisessä opetuksessa kaikki opetus annetaan englanniksi lukuun ottamatta suomen kieli ja kirjallisuus -oppiainetta.

Englanninkieliseen opetukseen haetaan ilmoittautumalla valintakokeeseen, joka järjestetään helmikuussa. Ilmoittautumisen voi tehdä Asti-järjestelmässä. Valintakokeessa testataan hakijan englannin kielen taitoa ja opetukseen valitaan oppilaita, joilla on äidinkielenomainen englannin kielen taito. Hakijan ei tarvitse osata suomea, eikä valintakokeessa menestyminen edellytä luku- tai kirjoitustaitoa.

Suomea osaaville lapsille englanninkielisen opetuksen sijaan kaksikielinen suomi-englanti -opetus on erittäin hyvä vaihtoehto, koska silloin lapsi oppii sekä englantia että suomea. Tämän ansiosta esimerkiksi toisen asteen opintovaihtoehtot ovat monipuolisemmat.

Englanninkielistä opetusta tarjoavat koulut

- ▶ Maunulan ala-asteen koulu
- ▶ Resson peruskoulu (International Baccalaureate-ohjelma)

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärä

Oppilas voi opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) -oppimäärää, jos oppilaan äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame tai oppilas on monikielinen. Oppilaan suomen kielen taitotaso arvioidaan koulussa, mutta huoltaja päättää, opiskeleeko oppilas suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaisesti voi opiskella, kunnes oppilaan kielitaito riittää suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opiskeluun. Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetus ei ole tukiopetusta tai erityisopetusta, eikä se lisää oppilaan viikoittaista tuntimäärää. Opetus voi tapahtua joko erillisissä S2-ryhmissä tai suomen kieli ja kirjallisuus -tunneilla.

Oman äidinkielen opetus

Helsingin kaupunki tarjoaa oman äidinkielen, kotikielen tai ulkomailla hankitun kielen ylläpito-opetusta. Opetusta järjestetään oppilaiden ilmoittautumisten perusteella. Opiskelu on perusopetusta täydentävää opetusta, joka lisää viikoittaista tuntimäärää 2 tunnilla. Opetukseen osallistumisesta annetaan erillinen sanallinen todistus vuosiluokilla 1-8 ja numeerinen arvosana vuosiluokalla 9 lukuvuositodistuksen liitteenä.

Opetukseen voivat ilmoittautua oppilaat, joiden äidinkieli tai kotikieli on muu kuin suomi tai ruotsi; oppilaat, joiden lähisuvun äidinkieli tai kotikieli on romani tai saame sekä paluumuuttajaoppilaat, jotka haluavat osallistua ulkomailla hankitun kielitaidon ylläpito-opetukseen. Ilmoittautuminen opetukseen tapahtuu kouluun ilmoittautumisen yhteydessä Astissa tai myöhemmin Wilmassa. Opetukseen osallistuminen on vapaaehtoista, mutta ryhmään ilmoittautumisen jälkeen oppilaalta edellytetään säännöllistä osallistumista oppitunneille. Opetusta ei välttämättä järjestetä oppilaan omalla koululla vaan useamman koulun oppilaiden yhteisillä tunneilla toisella koululla. Oppilas voi saada matkakortin toiselle koululle matkustamista varten, jos matka oman äidinkielen opetuspaikalle on yli kaksi kilometriä omalta koululta. Opetuspaikoista ja -ajoista saa lisätietoa oman koulun koulusihteeriltä.

Oppimisen arviointi

Arvioinnin tehtävä

Koulussa tapahtuvan arvioinnin tehtävä on ohjata ja kannustaa opiskelua, kehittää oppilaan kykyä itsearviointiin sekä määrittää miten oppilas on saavuttanut vuosiluokkansa tavoitteet oppiaineessa. Oppimisen arviointi pohjautuu opetussuunnitelman perusteissa asetettuihin tavoitteisiin ja kuvauksiin oppilaan osaamisesta. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä arvioidaan monipuolisesti yksilölliset tavoitteet huomioiden. Arvioinnin tehtävä on myös vahvistaa oppilaan luottamusta omiin kykyihin ja vahvuuksiin.

Lukuvuoden aikainen arviointi

Oppilas saa lukuvuoden aikana arviointipalautetta osana päivittäistä opetusta ja työskentelyä. Palautetta annetaan luontevasti eri tavoin. Palautteen avulla oppilas ymmärtää, mitkä ovat oppimisen tavoitteet. Arvioinnin tehtävä on auttaa oppilasta oivaltamaan, miten hän itse voi vaikuttaa oppimiseensa ja edistymiseensä. Oppilaan itsearviointitaitojen ja vertaispalautetaitojen kehittyminen on tärkeä osa koulussa tapahtuvaa arviointia.

Arviointi lukuvuoden päättyessä

Lukuvuoden päättyessä oppilas saa lukuvuositoistuksen. Se ilmaisee sanallisesti tai numeroin, miten oppilas on lukuvuoden aikana saavuttanut opetussuunnitelman tavoitteet eri oppiaineissa. Oppilaita ei vertailla keskenään. Lukuvuosiarviointi on kokonaisarvio oppilaan oppimisesta ja osaamisesta. Siihen vaikuttavat monenlaiset osaamisen näytöt lukuvuoden ajalta, kuten työskentely oppitunneilla, oppilaan kirjalliset ja suulliset tuotokset, portfolio, ryhmätyöt tai kokeet. Vuosiluokkien 1–3 todistuksissa käytetään yksinomaan sanallista arviointia ja arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen, edistymiseen sekä yleisiin opiskelu- ja työskentelytaitoihin. Vuosiluokilla 4–9 käytetään numeroarviointia.

Vuorovaikutus

Hyvä arviointi on opettajien ja oppilaiden välistä vuorovaikutusta myönteisessä ilmapiirissä. Lukuvuoden aikana oppimista käydään läpi oppilaan, opettajan ja vanhempien kesken keskustellen. Apuna keskustelussa ovat arvioinnin työkalut kuten portfolio, itse- ja vertaispalautteet. Huoltajien luottamus oppilaan kykyihin vaikuttaa merkittävästi oppilaan kuvaan itsestä oppijana. Arviointipalautteen lähtökohtana on oppilaan vahvuudet eli se, mikä on toimivaa ja hyvää.

Käytännön asioita

Koulutyö ja loma-ajat

Koulunkäynti on oppilaan työtä. Koulujen työ- ja loma-ajat voivat vaihdella jonkin verran kouluittain. Perheen lomat on aiheellista sovittaa koulun loma-aikoihin, koska poissaolo vähentää oppilaan saamaa opetusta. Huoltajat voivat anoa erityisesti syystä lapselle vapautusta koulunkäynnistä. Tällöin huoltajien on huolehdittava siitä, että lapsi tekee hänelle annetut tehtävät. Näin varmistetaan, ettei poissaolosta aiheudu haittaa lapsen oppimiselle.

Kouluruokailu ja välipalat

Oppilaat saavat jokaisena koulupäivänä maksuttoman aterian. Päivittäin on valittavana kaksi pääruokavaihtoehtoa. Ateriaan kuuluu lämmin ruoka, salaatti, raaste tai tuorepala, ruokajuoma, leipä ja levite.

Monissa Helsingin kouluissa myydään iltapäivälipalaa. Tuotevalikoima on koulukohtainen. Lisätietoa välipalasta saa koulusta ja kouluravintolasta.

Koulumatkaetus

Kun 1.–6.-luokkalaisten oppilaan koulumatka kodista lähikouluun on vähintään 2 kilometriä, hän saa matkakortin (HSL). Oppilas voi saada matkakortin muuhunkin kuin lähikouluunsa, jos matkan pituuden lisäksi vähintään yksi seuraavista ehdoista täyttyy:

- ▶ Oppilas on valittu valintakokeen kautta painotettuun, englanninkieliseen tai kaksikieliseen opetukseen
- ▶ Oppilas on valinnut 1. tai 3. luokalla alkavan A-kielen, jota ei opeteta omassa lähikoulussa, vaan opetus tapahtuu lähimmässä tarkoitukseenmukaisessa koulussa
- ▶ Oppilas opiskelee erityisluokalla
- ▶ Oppilas opiskelee valmistavan opetuksen luokalla
- ▶ Oppilas osallistuu oman äidinkielen opetukseen, ja oman koulun ja opetuspaikan välinen matka on vähintään 2 kilometriä (haltijamatkakortti)
- ▶ Oppilas opiskelee 6. luokalla B1-englantia, jota ei opeteta omassa lähikoulussa, vaan opetus tapahtuu lähimmässä tarkoituksenmukaisessa koulussa

Huoltaja voi hakea erityiskuljetusta, jos oppilas ei selviydy koulumatkasta itsenäisesti julkisilla liikennevälineillä.

Koulumatkaetus voidaan myöntää vain yhteen väestörekisterin mukaiseen osoitteeseen.

Vakuutukset

Helsingin kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat tapaturmien varalta. Vakuutukset eivät koske oppilaiden henkilökohtaista omaisuutta.

Osallisuutta ja kestäväää kehitystä

Helsingin kaupungin opetussuunnitelma kannustaa oppilaita aktiivisuuteen koulun opetuksen, toimintakulttuurin ja oppimisympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä. Oppilas on aktiivisesti mukana oman oppimisensa suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa. Aktiivisuus ja sitoutuminen koulun toimintaan parantaa kouluviihtyvyyttä ja oppimistuloksia. Osallisuudella on myös suuri merkitys koulujen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisessä. Oppilaat sitoutuvat yhdessä koko koulun henkilökunnan ja huoltajien kanssa työskentelemään turvallisen koulun puolesta. Helsingissä osallisuutta ja vaikuttamista harjoitellaan monin tavoin. Osallisuus arjessa näkyy mm. keskustelu- ja neuvottelutaitojen harjoittelemisena, kuuntelemisena, uskona omiin kykyihin toimia, tutkia ja selvittää asioita. Vaikuttamista harjoitellaan oppilaskuntatoiminnassa, Ruuti-raham käytössä oppilaiden yhteisöllisyyden tai oppimisympäristön viihtyisyyden lisäämiseen, hallitus- ja johtokuntatyöskentelyssä sekä erilaisten kyselyjen, äänestysten ja palautteiden kautta. Oppilaita kannustetaan perustamaan omia ryhmiä, joiden avulla he pääsevät edistämään itselleen tärkeitä asioita. Helsingin kaupunki on sitoutunut vahvistamaan lasten ja nuorten arjen osallisuutta ja monipuolistamaan tapoja saada kaikkien lasten ja nuorten ääni kuuluviin.

Helsingin peruskouluissa edistetään kestäväää kehitystä. Koulussa käytetään säästeliäästi energiaa, vettä ja materiaaleja ja lajitellaan jätteet. Kaikki Helsingin peruskoulut ovat liittäneet ympäristöohjelman osaksi toimintasuunnitelmaansa. Lähes kaikissa kaupungin peruskouluissa toimii oppilaiden ympäristöryhmä, joka kehittää koulun ympäristötyötä yhdessä oppilaiden ja opettajien kanssa.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyön tavoitteena on tukea oppilaan terveen kasvun ja oppimisen edellytyksiä ja koko koulu yhteisön hyvinvointia. Onnistunut yhteistyö perustuu avoimeen, tasavertaiseen ja luottamukselliseen vuorovaikutukseen. Kodin ja koulun yhteistyön periaatteet ja toimintatavat on kuvattu jokaisen koulun opetussuunnitelmasa. Käytännön yhteistyöstä ja toiminnasta sovitaan yhdessä koulun ja huoltajien kanssa. Kodin ja koulun yhteistyö on vastavuoroista. Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsen kasvatuksesta ja oppivelvollisuudesta. Koulun tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja oppimista koulu yhteisön jäsenenä. Jos lapsi on pois koulusta, huoltajien velvollisuus on ilmoittaa siitä välittömästi.

Vanhempien omat verkostot ja koulun johtokunta

Vanhemmat voivat tutustua toisiinsa koulun järjestämissä tilaisuuksissa tai vanhempien perustaman luokkatoimikunnan tapahtumissa. Usein kouluissa toimii myös vanhempainyhdistys, joka tukee koko koulun toimintaa. Jokaisessa koulussa toimii johtokunta, johon kuuluvat vanhempien keskuudestaan ehdottamat edustajat ja oppilasedustaja. Helsingin kasvatus- ja koulutuslautakunta tekee virallisen päätöksen jäsenistä neljäksi vuodeksi. Oppilaiden edustajilla on johtokuntien kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Johtokunta hyväksyy vuosittain koulun opetussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman, järjestyssäännöt sekä päättää määrätyissä kurinpidollisissa asioissa.

Vinkkejä ekaluokkalaisten vanhemmille

- ▶ Ole kiinnostunut lapsesi koulunkäynnistä.
- ▶ Anna aikaasi ja ole läsnä.
- ▶ Varmista, että lapsellasi on turvallinen olo ja että hän kokee saavansa rakkautta.
- ▶ Tue lastasi hänen sosiaalisten taitojensa kehittämisessä.
- ▶ Varmista, että lapsesi syö päivän aikana monipuolisesti ja terveellisesti.
- ▶ Varmista, että lapsesi liikkuu ja leppää riittävästi.
- ▶ Lue lapsesi kanssa.
- ▶ Ole lapsellesi vanhempi ja aseta myös rajoja.
- ▶ Huolehdi, että lapsesi käyttää mediaa kohtuudella, turvallisesti ja vastuullisesti.
- ▶ Rakenna hyvä yhteistyö ja molemminpuolinen luottamus koulun kanssa.

Lähteenä mm. MLL:n Vanhempainnetti

Hyödyllisiä linkkejä

- ▶ Mannerheimin Lastensuojeluliitto mll.fi
- ▶ Suomen Vanhempainliitto vanhempainliitto.fi
- ▶ Väestöliitto vaestoliitto.fi
- ▶ Helsingkiläisten vanhempainyhdistysten alueyhdistys Helvary ry helvary.fi

Helsinki

Kasvatuksen ja koulutuksen neuvonta

puh. 09 310 44986 arkisin klo 10–12 ja 13–15
s-posti koulutusneuvonta@hel.fi

käyntiosoite: Työpajankatu 8, 00580 Helsinki
postiosoite: PL 51300, 00099 Helsingin kaupunki
puhelinvaihte: 09 310 8600 arkisin klo 8.15–16

edu.hel.fi/tervetuloakouluun

Seuraa meitä:

#HelsinkiOppii

@HelsinkiOppii

#HelsinkiOppii

Helsingin kasvatus ja koulutus

Kasvatuksen ja koulutuksen
toimiala

Julkaisija Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Valokuvat Jefunne Gimpel, Emilia Kangasluoma ja Maija Astikainen.

Kuvittaja Riku Ounaslehto.

Painopaikka Grano Oy, 10/2023.

Oppaan tiedot tarkistettu lokakuussa 2023. Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Ajantasaiset tiedot edu.hel.fi/tervetuloakouluun ja koulujen kotisivuilla

edu.hel.fi/kouluhaku

edu.hel.fi/tervetuloakouluun

